

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Տարեկան գինն է . . . 130 դր.
Վեցամսեայ . . . 70 "
Եռամսեայ . . . 40 "
Մեկ ծանուցումը տպելն 80 փարսէ :
Առաջագրութիւնները կանխել են :
Առաջագրութիւնները ամեն ամսայն 1 ին
և 16 ին կը սկսին :

Դարձ կը թափը լրագրներուն ծածուկն
ծախար ամեն մէկ թիւին համար 20
փարսէ :
Լրագրոյ վերաբերեալ նշանակ կամ որ
և քնն դրութիւն, խմբագրին պիտի
ուղղուի . եւ ասոնց ծածուկն ծախ
քնն իրկողն վրայ է :

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԱՍՏԱՆԻ ՅՈՒՆԻՍ 20 ՅՈՒՆԻՍ

Եւրոպայէն եկած լուրերը մինչեւ
ամսոյ 10/22 կը հասնին :

Գաղղոյ լրագրները բոլորովին Օ-
րէնագրական ժողովոյ անդամոց ընտրու-
թեանը տուած են իրենց ուշադրութիւն-
ը :

Ղեկավարէն Գաղղոյ կառավարու-
թեան գրիւմ պաշտօնական լուրերը Գա-
ղղոյներուն գէտ դաղղիաւոյ ըրած պա-
տերազմին յաջող արդիւնքները կը ծա-
նուցանեն : Օրաւոր արտալի ցեղեր կը
հնազանդին գաղղիացոց, եւ տուրք ու պա-
տանդ տալու յանձնառու կըլլան :

Գաղղիացոց զօրքերուն մէկ մասը
յիշեալ Գաղղիներուն երկրին մէջ ճամ-
բաներ կը շինեն եւ բերդ մը կանգնելու
կաշխատեն :

Արաբ թէ Կարթէն իշխանը Ռու-
սոյ կայսեր եւ Արաւանդին իշխանին փո-
խարարած այցելութիւն ընելու համար
Քոստանտնուպոլս անկէջ Բաղդադու քի պիտի
երթայ :

Ենգղոյ լրագրները Հնդկաստանի
անդղիական բանակին մէջ ծառայող հրե-
զիկ զօրաց մէկ քանի բաժիններուն մէջ
ծաղած ապստամբութեան վրայ կը խօսին :
Եւս ծանր դէպքը բաւական անհանգը-
սութեան առիթ կը տա : Ենգղիացոց,
անանկ որ մինչեւ անգամ խորհրդարանին
մէջ երկար խօսքեր կ'ան տար վրայ :

Արաբ թէ Հնդկաստանի զօրքերուն
ապստամբութեան պատճառը քննարկելով
հասկնալէ որ անդղիացի քարոզիչներուն
եւ մինչեւ իսկ Հնդկաստանի իշխանու-
թեան երկրին ժողովրդոցը կրօնական գոր-
ծերուն խառնելը եւ գանձը քրիստո-
նէութեան դարձնելը ուղեկէն :

Ենգղիական կառավարութիւնը հը-
րաման եւ պատուէր իրկեց Հնդկաստա-
նի բոլոր քարոզիչներուն եւ իշխանու-
թեան զործակալներուն որ աւելի ակնա-
ծութեամբ վարվին հնդկացի հետ, եւ ա-
սանկով կը յուսացվի որ ապստամբու-
թեան առաջը կ'անընդուն :

Եւստ ամենայնիւ Հնդկաստանի
զօրաց մէկ քանի բաժինները լուծվեցան,
եւ ապստամբութեան առաջնորդները
խափա պատժվեցան :

Պէճիքայի լրագրները տեղեկագիր
մը կը հրատարակեն որ նոյն տեղութեան
պաշտօնականները թաղաւորին տուել են
առաջարկելով որ ժողովրդեան կամայը

զինան : Թաղաւորն ընդունելով այս
առաջարկութիւնը՝ հրաման րրաւ որ
պաշտօնական որոշ խորհրդարանին այս տար-
ուան նիստերը վերջանան, եւ վաճառու
ու բարեպաշտական հաստատութեանց
վրայօր կառավարութեան առաջարկած
օրէնքը՝ որ ժողովրդեան մեծագոյն մասին
գէշ երեւցած է, եւ ձգվի :

Եւստոյ կայսեր Հունդարիա (Մա-
ճառաստան) ըրած ճանապարհորդութիւ-
նը՝ որ կայսրորդոցն մահաւորութիւն
ընցաւ քանի մը հրովարտանքներու առիթ
կըլաւ, որով մասնական արտօնութիւն
ներ կը շնորհվի Հունդարացոց : Եւս
անգամ Սիննային գրիւմ նամակները
կը ծանուցանեն, թէ կայսրը հրամանը-
րել է, որ այսուհետեւ Հունդարիայի
մէջ տեղութեան պաշտօններուն երեք
մասին երկուքը հունդարացիներու յանձ-
նըվի, եւ անոնց ազգային լեզուն պաշտօ-
նական դրուածներուն մէջ կարենայ գոր-
ծածվի :

Արաբ թէ Կարթէն իշխանը Ռու-
սոյ կայսեր եւ Արաւանդին իշխանին փո-
խարարած այցելութիւն ընելու համար
Քոստանտնուպոլս անկէջ Բաղդադու քի պիտի
երթայ :

Բեգրապուրէն գրիւմ նամակ մը կը
ծանուցանի, թէ Արաբիական դաւաճա-
ցի կուսակալ Պարիսթիմիքի իշխանը, Պո-
կասի ինտերուն շրջակայ գլխաւոր կէտ-
րը պահպանող ուսաց զօրապետներուն
հրաման րրել է որ Պոկասու արեւելեան
կողմը Համիլի իշխանութեան տակը դրա-
նելով լեռնականներուն վրայ յարձակին
բուն գործութեամբ :

Հերքեզաստանին յունիս 7 թը-
ւով եկած լուրերը կը ծանուցանեն, թէ
ամսոյ 6 ին ուսաց քորվիթ մը եւ թըն-
դան ինտերուն շրջակայ գլխաւոր կէտ-
րը պահպանող ուսաց զօրապետներուն
հրաման րրել է որ Պոկասու արեւելեան
կողմը Համիլի իշխանութեան տակը դրա-
նելով լեռնականներուն վրայ յարձակին
բուն գործութեամբ :

Հերքեզներուն կառավարիւ Սե-
ֆէր փաշան աս գործերն իմանալով՝ Ե-
մէտ ազա անուն մէկ խրկեց Ս. Պոլս,
որ անցնալ չորեքշաբթի օրը հասաւ լե-
ռիկաւոր իշխանութիւն ունենալով Սե-
ֆէր փաշային կողմէն եւ բազմութիւն լա-
տօբազրութեամբ կըլուծաւ բոլորքը զիր

մը բերելով : Սեֆէր փաշան այս եղևը
թիւնը օտար տէրութեանց դիպաններուն
ծանուցանելով՝ կ'իմացնէ որ, եթէ ասոնց
առաջըր չանընդհատ հանդիմանելու
հանդիմանելու այսուհետեւ պիտի դո-
վեն Եւրոպական նաւերուն առջև, ո-
րոնք մինչեւ հիմա բարեկամութեամբ
կընդունվին Հերքեզներէն, բայց այսու-
հետեւ Հերքեզները չպիտի կրնան անոնց
գրոշակներուն փառհիշել, եւ պատերազ-
մական նենդութեան կասկած պիտի ու-
նենան մինչեւ որ իրենց հաստատ ազա-
հովութիւն չարվի թէ այս կերպ բան մը
վերադին չպիտի պատահի :

Նոյն լուրերը կը ծանուցանեն նաեւ,
թէ Հերքեզաստանի մէջ արծաթի գե-
րազանց հանք մըն ալ գտնուել է, որ
Սեֆէր փաշայի անմիջապէս բանեցնել
տալու սկսած է, եւ արդէն աստաւ տը-
ղիւնը կը քաղէ :

Ենգղոյ ու Պարսկաստանի մէջ հաս-
տատված վերջին խաղաղական դաշնադ-
նադրութեան հետ յառուկ պայմանադ-
րութիւն մըն ալ եղած է, որուն իմաստ-
արն այս է թէ Պարսից կառա-
վարութիւնը թէ հանդէս Պաղատա-
քաշիկ անդղիական դեպքան Պ. Սը-
բաւաւոր իրկելով՝ միջոց չի տրուաւ,
թէ հրան պիտի հրաւիրէ, եւ արտաքոյ
կարգի պատկերներով գանձիկա պիտի ըն-
դունի թէ հրան հասած ասանք :

Եւս անգամ Պարսկաստանին եկած
լուրերը կը ծանուցանեն, թէ Պարսից
կառավարութիւնը Հիւսնիկի իմանալու-
նով գնդապետ մը իրկել է յիշեալ
դեպքան թէ հրան հրաւիրելու : Պ.
Սըբաւայ յայտ արարութիւն րրել է, թէ
որովհետեւ Ռաւաիոյ կողմանէ թէ հրան
իրկնված արտաքոյ կարգի դեպքան բազ-
մաթիւ զինուորային պաշտօնականներ եւ
խաղաի զինուորներ ուղեկից ունի եղեր,
Պարսից կառավարութիւնը չի կրնար ընդ-
դիմալ ինն ընել որ ինքն ալ Հնդկա-
կան ձիաւոր զօրաց գունդ մը եւ թիւթ եւ
թիւթանութներ ընկերակից անուն իրեն
եւ անոնց հետ թէ հրան մանէ, որպէս
զի Պարսից զօրքերուն կողմանէ իրեն ը-
լայնը ընդունելութեան եւ պատուոյ ող-
ջայներուն պատասխանէ : Եւս ընդհանր
բաց գունդը Հիւսնիկ անցնելով Հնդ-
կաստան գտնուայ :

Պարսից կառավարութիւնը Ենգղոյ
դեպքանին այս ինքիւր ընդունելու վրայ
էր, Ռաւաիոյ արտաքոյ կարգի դեպքան
Պարիսթիմիքի իշխանը գէտ կեցերէ քսե-
լով թէ յիշեալ Հնդկական զօրաց գուն-
դը Հիւսնիկ անցնելու ժամանակը կրնայ
հոն նստիլ ու հոն զօրաց գունդեր կազմել :
Պարսից կառավարութիւնը ասոր վրա-
յօր դեռ որոշում մը ըրած չէ, բայց կը կար-

ծելի որ Ենգղոյ դեպքանին առաջար-
կութիւնը չպիտի ընդունի : Ղեկավար
խանը Պաղատաէն թիւ հրան պիտի դաւա-
նայ, ուր արդէն իր հետի պաշտօնակա-
ներէն մէկը խրկած է :

Երկուշաբթի օրը Պարսիկայի գաղ-
ղական շողենաւը գալէն ետքը լուր եկաւ
մայրաքաղաքին մէջ, թէ Կարթէն թա-
ղաւորը ատրճանակով զարնվել է իւր
պահպան զինուորներուն մէկէն, եւ թէ
լը ծանուցանա վերաւորվել է : Թիւթիւն-
ը նորին վեհապետութեան կեանքը տ-
ղաւորու համար թեւ կարելու գըր են,
բայց թաղաւորը յանձն չէ առել եւ մե-
ռել է :

Եւս ծանր եւ ցաւալի լուրը մինչեւ
հիմա պաշտօնական կերպով տուագված
չըլալուն՝ կը յուսացվի որ անհիմն ըլլայ :

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պայտերական հրամանաւ՝
Գաթամուկնի նախկին կուսակալ
Աւարդ փաշան Ղիտաի կուսակալ
անուանեցաւ :

Կախողոտի փախճանեալ փախաբայ
Եւս փաշան Պաղատաէն ընդունաւ
գամ անուանեցաւ :

Խարբերիկի նախկին կուսակալ Իս-
մայիլ փաշան Գաթամուկնի կուսակալ
անուանեցաւ :

Օգոստոսի Ինքնակալին վեհա-
ղուն որդւոց թիւստութեան հանդէ-
սը երկուշաբթի օրը սկսաւ :

Եւս հանդէսին կատարված տեղը ինչ-
պէս յայտնի է Պէյօղլուի Հայոց դերեգ-
մանատան ետեւի բարձունքներուն վրայ է :

Հոն զինուորական կրթութեան դաշ-
տին վրայ կանգնած է օգոստոսի Ինք-
նակալին կարմիր թաւիլէ փաւաւոր վրա-
նը, եւ Բ. Դան պաշտօնակց ու բարձր-
աւարձան պաշտօնատարաց կանանց վրան-
ները :

Իսկ Պերքեզի, Եւսի եւ Տորա
Պահաճի բարձունքներուն վրայ ալ դա-
նազան խանութ պաններուն եւ ամեն տե-
սակնապաշտպաններուն հազարաւոր վե-
րանները կանգնեցան :

Երկուշաբթի օրը ժամը եօթնուկէ-
սին միջոցները թիւստութեան աւետեցին
արարողութեանց սկսիլը, եւ 8700 զը-
ված տղայոց 650 իւսիւր որ երեւելի օւ-
մանցւոյ զաւկներ էին թիւստվեցան :

Իւլեմաներուն զինուորները առաջին
հացիկը թիւն հրաւիրված էին, որուն
համար 600 խոհարար Օհլամուրի մօ-
տը կերակուր կը պատրաստեն թէ թիւստ-
